

After the Single Use
Rethinking Plastics in Healthcare

OSLO, NORGE

**KUNSTNER I RESIDENS
ÅPEN UTLYSNING**

NO

ÅPEN UTLYSNING: Kunstner i residens

OSLO

Plast, omsorg og engangskultur

Vi inviterer en kunstner til å bli med et forskerteam ved Universitetet i Oslo for å utforske hvordan ustyr ment til engangs bruk har formet sykehushverdagen i Norge og hvordan plast over tid fikk en stadig mer sentral plass i medisinsk praksis.

STED

Oslo, Norge

INSTITUSJON

Institutt for helse og samfunn, Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo

FORSKNINGSLEDER

Anne Kveim Lie, professor, Universitetet i Oslo

RESIDENSPERIODE

Heltid mai 2027 ELLER deltid mars–mai 2027 (2–3 dager/uke).

Nøyaktig tidsplan utarbeides ut fra kunstnerens preferanser, i dialog med forskningsenheten.

MERK: Det tilbys ikke bosted som del av denne residensen.

HONORAR

Kunstnerhonorar: 62,800 NOK

Materiell: 10,000 NOK

SØKNADSFRIST

23. oktober 2026

SVARFRIST

Du vil motta svar på din søknad innen 20. desember 2026

KONTAKT FOR SPØRSMÅL OM RESIDENSEN

Info.noba@vitenparken.no

OM: AFTER THE SINGLE USE

Hvis verdens helsesektor var et land, ville det rangert som verdens femte største utslipper av klimagasser. En betydelig andel av disse utslippene kommer fra plastprodukter til engangsbruk i helsevesenet, som sprøyter, kirurgiske dekkduker og diagnostisk utstyr – alle designet for å kastes. Disse materialene slipper ut giftstoffer og klimagasser når de brennes, avgir mikroplast og kjemikalier når de deponeres, og forurensrer havmiljøet, med direkte og indirekte konsekvenser for menneskers helse. After the Single Use (ATSU) er et femårig forskningsprosjekt som stiller spørsmålet: hvordan havnet vi her, og hva skal til for å bevege helsevesenet mot en sirkulær økonomi basert på gjenbruk?

Prosjektet ledes av University of Edinburgh i Storbritannia og finansieres av Wellcome Trust. Det samler historikere, antropologer og folkehelseforskere fra åtte land (India, Norge, Papua Ny-Guinea, Skottland, Senegal, Sveits, Tanzania og USA) for å undersøke fortiden, nåtiden og fremtiden til medisinsk engangsplast.

Prosjektet bygger på en overbevisning om at forståelsen av denne krisen krever perspektiver utover forskningen alene, og hver forskningsenhet vil derfor ha en kunstner i residens. De åtte residensene er uavhengige, men forbundet med hverandre: de utvalgte kunstnerne vil få mulighet til å møtes digitalt og utveksle erfaringer med de andre kunstnerne i residens ved de syv øvrige stedene, og alle åtte residensene vil bidra til en felles internasjonal nettutstilling.

Kunstner-i-residens-programmet koordineres av NOBA (Norwegian BioArt Arena), Vitenparken, Norge, på vegne av After the Single Use-gruppen. Har du spørsmål om utlysningen, ta kontakt på info.noba@vitenparken.no.

FORSKNINGEN I OSLO

Forskningsgruppen i Oslo består av en lege og historiker, en forskningsassistent og to doktorgradsstipendiater som samarbeider tett med studenter og andre aktører. De utforsker hvordan potensielt giftig plast har blitt sentralt i sykehusenes daglige praksis – i institusjoner som er ment å ta vare på mennesker, ikke skade dem. Vi kombinerer arkiv- og feltforskning, og ønsker sterkt å kombinere dette med kunstnerisk forskning og miljøengasjement.

Gruppens forskning er organisert rundt tre hovedspor. Det første undersøker hvordan den skandinaviske velferdsstaten gikk fra gjenbruk til engangsutstyr i medisin, med Rikshospitalet som et sentralt case der ideer om hygiene, effektivitet, risiko og modernitet ble tatt i bruk for å begrunne engangsbruk. Det andre sporet følger fremveksten av engangsspekulumet som en kjønnnet teknologi, med et nært blikk på plastens materialitet og hvordan forestillinger om kvinnekroppen og klinisk bekvemmelighet formet overgangen fra metall- til plastinstrumenter. Det tredje sporet følger medisinsk plast tilbake til dens

industrielle opphav, gjennom en studie av en fabrikk i Halden, grunnlagt av Baxter i 1977 for å produsere dialysevæsker og intravenøse (IV) væsker i selskapets patenterte Viaflex-plastbeholdere. Til sammen knytter disse sporene sykehus- og samfunnsbasert omsorg til bredere infrastrukturer for produksjon, regulering og global sirkulasjon av plastutstyr.

OM ATSU KUNSTNER-I-RESIDENS-PROGRAMMET

Som en del av ATSU vil åtte kunstnere bli valgt ut (én per forskningssted) til å bli med det lokale forskningsteamet i en residensperiode mellom mars og mai 2027. Dette er en forskningsforankret residens: fokuset ligger på nysgjerrighet, utveksling og prosess. Kunstnerne vil ha tid og rom til å engasjere seg i forskningen, bringe inn sitt eget perspektiv og sin egen praksis, og utforske det som oppstår underveis.

Kunstnerne forventes ikke å illustrere eller formidle forskningen. De inviteres til å arbeide side om side med den – til å observere, stille spørsmål og respondere på den måten som føles riktig for deres egen praksis. Målet er en genuin utveksling, der både kunstneren og forskerne sitter igjen med nye tenkemåter.

Kunstneriske arbeider under utvikling vil bli presentert lokalt mot slutten av residensperioden, og kunstneren vil bidra med et verk til ATSUs nettutstilling etter avsluttet residens. Resultatene vil bli vist sammen med prosjekter fra 7 andre kunstnere i residens, som arbeider med 7 andre forskningsgrupper verden over. Kunstnerhonoraret dekker residensen, den lokale presentasjonen av arbeidet og produksjonen av verket til nettutstillingen.

HVA KUNSTNEREN I OSLO VIL FÅ ARBEIDE MED

Residensen vil være tilknyttet Avdeling for samfunnsmedisin og global helse ved Universitetet i Oslo, der kunstneren vil ha en pult og arbeidsplass. Avdelingen er tverrfaglig og samler antropologer, historikere, leger og epidemiologer. Forutsatt nødvendige tillatelser kan forskningsgruppen legge til rette for tilgang til forskningssteder, arkiver og til miljø- og helseorganisasjoner som Legenes klimaaksjon og Naturvernforbundet.

Stillingen legger til rette for samarbeidende diskusjoner og kunstneriske responser på spørsmålet om hvordan omsorg, miljø og rettferdighet møtes i et helsesystem der engangspplast har blitt tatt for gitt – og hvordan dette kan tenkes annerledes.

HVA ATSU-RESIDENSEN TILBYR

Kunstneren i residens vil få mulighet til å arbeide sammen med Oslo-teamet og deres studenter, delta i teamets aktiviteter og utvikle et verk som vokser frem av dette møtet.

Dette inkluderer tilgang til:

- En omfattende samling dokumenter (på norsk) og gjenstander fra arkiver og museer, som viser hvordan engangsplast ble begrunnet som en nødvendig del av moderne klinisk behandling.
- Aktive steder som dokumenterer produksjon, bruk og kassering av engangsplast ved flere norske institusjoner, blant annet Rikshospitalet, en primærhelsetjeneste og et produksjonsanlegg (tilgang er under forhandling).
- Bred innsikt i den pågående debatten om sikkerhet, avfall og giftighet, samt arbeidet til lokale frivillige organisasjoner.
- Tilgang til de andre ATSU-kunstnerne og -forskere i nettverket, for utveksling av idéer.

HVEM VI SER ETTER

Vi ønsker kunstnere fra alle kreative bakgrunner velkommen – for eksempel visuell kunst, performance, film, fotografi, installasjon, design, samfunnsengasjert praksis osv. Vi ser etter kunstnere som er nysgjerrige, selvstendige og komfortable med å arbeide i ukjente omgivelser.

Du trenger ikke tidligere erfaring med å arbeide sammen med forskere. Det som teller er at du kan sette ord på hvorfor denne residensen interesserer deg, og at du er genuint åpen for å engasjere deg i forskningen – ikke bare temaene, men de konkrete spørsmålene og metodene.

Dette kan være noe for deg hvis du:

- trekkes mot spørsmål om helse, avfall, materiell kultur og miljørettferdighet
- kan arbeide selvstendig og ta initiativ med din egen tid
- er interessert i hvordan kunnskap skapes – i arkiver, i feltarbeid, i lokalsamfunn
- er åpen for prosessbasert arbeid uten et forhåndsbestemt resultat
- er komfortabel med tvetydighet og har lyst til å lære
- Norske språkkunnskaper er en fordel dersom du skal drive historisk og arkivbasert forskning, men er ikke et krav.

SØKNADSKRITERIER OG VILKÅR

Det finnes generelle kriterier for kunstner-i-residens-programmet som gjelder for alle 8 steder verden over. Før du søker, ber vi deg lese vilkårsdokumentet for ATSU kunstner-

i-residens for mer informasjon om residensen. Begge dokumenter kan lastes ned på utlysningens nettside:

<https://aftersingleuse.net/news-events/2026/open-call-artist-residence>

SLIK SØKER DU

For å søke på ATSU kunstner-i-residens, fyll ut [dette skjemaet](#).
QR-koden under tar deg også til søknadsskjemaet.

